

Beleid voor de preventie en bestrijding van verslavingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het Rekenhof onderzocht het overheidsbeleid voor de preventie en bestrijding van verslavingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wat de volgende aspecten betreft: de identificatie van de behoeften, de bepaling van de doelstellingen, de performantie van de aansturing, de coördinatie, de wettelijkheid en de regelmatigheid van de toekenning en vereffening van de subsidies voor de jaren 2019 en 2020. Rekening houdend met het overheidsbeleidsdomein voor de preventie en bestrijding van verslavingen heeft het Rekenhof drie actoren van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geauditeerd, namelijk Brussel Preventie en Veiligheid (BPV), de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof) en de diensten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC).

Definitie van de doelstellingen

Het overheidsbeleid voor de preventie en bestrijding van verslavingen wordt onvoldoende omkaderd door een samenhangend geheel van strategische en operationele doelstellingen die verder zijn uitgewerkt voor het hele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In die context kunnen de resultaten van het onderzoek van de uitvoering van de maatregelen voor de preventie en bestrijding van verslavingen en de verschillende subsidiemechanismen die daaraan willen bijdragen, geen redelijke zekerheid verschaffen dat het beleid doelmatig en doeltreffend wordt gevoerd.

Hoewel het proces om de behoeften te identificeren voornamelijk steunt op feedback van de operatoren op het terrein, wordt die informatie door verschillende tussenkomen partijen vergaard en doorgestuurd naar het nationale en Europese niveau zonder dat een gewestelijke actor ermee belast is de beschikbare gegevens te vertalen in correct geïdentificeerde en in voorkomend geval gehiërarchiseerde behoeften om er zo adequaat mogelijk aan tegemoet te kunnen komen.

Beleidsvaluatie

Hoewel de drie geauditeerde entiteiten hun beleid baseren op hun strategische plannen die doelstellingen definiëren, zijn deze niet meetbaar en zijn er geen indicatoren noch streefwaarden aan gekoppeld. De instanties kunnen ook het beleid niet evalueren omdat er geen verslagen worden opgesteld.

Het overheidsbeleid kan overigens niet doelmatig en doeltreffend worden beheerd omdat een globale inventaris van de genomen maatregelen ontbreekt en omdat er geen geïnstitutionaliseerde formele coördinatie bestaat tussen de verschillende instanties die bevoegd zijn voor de preventie en bestrijding van verslavingen, zowel op beleids- als op operationeel niveau. Zo ontstaat een groot risico dat eenzelfde opdracht meermaals gesubsidieerd wordt en dat andere opdrachten vergeten worden.

Controle op de subsidies

Wat Brussel Preventie en Veiligheid betreft, kan in het algemeen worden gesteld dat de subsidiebesluiten te laat worden genomen en dat er geen effectieve controle plaatsvindt op de verdeling tussen de personeels-, de werkings- en de investeringskosten. Voor de oproepen tot het indienen van projecten zijn de verdeling van de begrotingsenveloppe en de beoordeling door deskundigen onvoldoende transparant en voor de plaatselijke preventie- en buurtplannen (PPBP) hebben niet alle gemeenten speciale aandacht besteed aan verslavingen, wat in strijd is met de voorschriften in artikel 1 in fine van het toekenningsbesluit van 15 september 2016.

Wat de Franse Gemeenschapscommissie betreft, leiden de definitie van de opdrachten en de subsidiewijze waarin het decreet van 5 maart 2009 voorziet, tot ongelijke behandeling en tot drempel-effecten. Voorts is de extra subsidiëring voor "specifieke projecten" onregelmatig en is de procedure voor het betalen van de personeelskosten niet zuinig noch efficiënt.

Doordat de GGC werkt met facultatieve subsidies waarover het Verenigd College oordeelt, en ze daarvoor afhankelijk van de aanvragers, is het niet mogelijk grip te hebben op het doelpubliek en/of de locatie van de acties en wordt de transparantie van het proces, ondanks een zekere openbaarheid, ingeperkt. De interne beheersing is vanuit theoretisch oogpunt bijzonder goed ontwikkeld, maar is niet effectief.

Antwoorden van de geauditeerden

In het kader van de tegensprekelijke procedure hebben de betrokken besturen de aanbevelingen van het Rekenhof becommentarieerd of aangegeven dat aan sommige aanbevelingen al gevolg was gegeven en dat ze gestart waren met acties. Zowel de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als de minister belast met Gezondheid en Welzijn binnen het college van de Franse Gemeenschapscommissie en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie sluiten zich globaal aan bij de opmerkingen die hun respectieve besturen hebben meegedeeld, maar brengen er ook enkele nuanceringen of preciseringen in aan.